

Conflicten lossen we samen op!

Geweldloze Communicatie en conflictmanagement bij kinderen.

Door Marieke Schreuder

Afstudeeronderzoek in het kader van de HBO opleiding Toegepaste Psychologie, oktober 2015

Samenvatting

De leraren van school X, een basisschool in Duitsland, geven aan dat er regelmatig conflicten zijn tussen de kinderen van de flex-klassen, waarbij veel vijandige, assertieve, passieve of derde partij interventies worden gebruikt. In de flex-klassen zitten de zes-, zeven-, en soms ook achtjarige kinderen. De leraren van deze flex-klassen zouden graag concrete handvatten willen hoe zij in de alledaagse praktijk kinderen kunnen leren om pro-socialer met conflicten om te gaan waarbij er meer gelijke uitkomsten zijn in de vorm van win-win situaties. Zij denken dit in Geweldloze Communicatie (GC) gevonden te hebben. Het doel van dit onderzoek is dan ook om na te gaan of GC inderdaad pro-sociaal conflictmanagement stimuleert bij kinderen tussen de zes en acht jaar bij conflicten tussen leeftijdsgenoten op school X, een school voor *Gemeinsames Lernen*. Zo ja, dan kan het project GC ook in andere klassen worden ingevoerd. De volgende deelvragen worden daarbij onderscheiden:

1. Hoe stimuleert Geweldloze Communicatie pro-sociaal conflictmanagement?
2. Hoe vaak worden, vóór het project, elk van de conflictbeheerstrategieën zoals onderscheiden door Chung en Asher toegepast door de kinderen van de flex-klassen?
3. Wat zijn vóór het project de uitkomsten van conflicten onder kinderen van de flex-klassen?
4. Passen de kinderen na het project meer pro-sociale strategieën toe in conflictsituaties, zoals onderscheiden in het model van Chung en Asher?
5. Zijn de uitkomsten van de conflicten onder kinderen van de flex-klassen na het project vaker gelijk (win-win)?

Als onderzoeksopzet is een quasi-experiment gekozen waarbij in twee flex-klassen het GC project wel wordt ingevoerd en in twee flex-klassen niet. De interventiegroep bestaat uit 42 kinderen en de controlegroep uit 40 kinderen. Er wordt een voormeting en een na-meting gedaan waarbij aan alle kinderen twee vragenlijsten wordt voorgelegd. Eén vragenlijst betreft vragen over een echt gebeurd conflict en de andere vragenlijst betreft 6 hypothetische incidenten. Aan de vier leraren van de vier flex-klassen wordt bovendien gevraagd gedurende drie weken de conflicten in de klas te registreren wat betreft de gekozen strategie en de uitkomst van het conflict.

Uit de resultaten van alle drie de meetinstrumenten blijkt dat er in de interventiegroep ten opzichte van de voormeting een significante stijging is van het percentage kinderen dat kiest voor een pro-sociale strategie en een significante stijging van het percentage incidenten die leiden tot een gelijke (win-win) uitkomst. Bij de controlegroep zijn geen significante stijgingen gevonden.

Uit de evaluatievragenlijsten die aan de twee leraren en aan de kinderen van de interventiegroep zijn voorgelegd, blijkt bovendien dat de beide leraren en de meeste kinderen positief zijn over het GC project.

Er kan dus worden gesteld dat Geweldloze Communicatie inderdaad pro-sociaal conflictmanagement stimuleert bij kinderen tussen de 6-8 jaar bij conflicten tussen leeftijdsgenoten op school X, een school voor *Gemeinsames Lernen*.

Verder onderzoek is nodig om na te gaan of het GC project ook op lange termijn effectief is. Ook is meer onderzoek nodig naar de validiteit van de afzonderlijke meetinstrumenten.

De leraren wordt aanbevolen om de methode GC met begeleiding van buitenaf ook in andere klassen in te zetten en de methode in de interventiegroep bij conflicten structureel en consequent te blijven gebruiken.